

Κατανυκτικός αίνος για την Αγία Σοφία, στον περικαλλή ναό του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών

/ Γνώμες

Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Άφατη κατάνυξη και ηθική ανάταση εχθές Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου 2023, για την εορτή της άχραντης Αγίας Σοφίας, στον ναό του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών. Της έξοχης Αγιομαρτύρου της εκκλησίας μας, που με τις απaráμιλλες για την προσήλωσή τους κόρες της, Πίστη, Αγάπη και Ελπίδα, διατράνωσαν στα χρόνια του Αδριανού στην αυτοκρατορία, το ιδεώδες της ορθοδοξίας. Στο πανέμορφο προάστιο του Αγίου Ελευθερίου, που είναι διάστικτο από την κοινωνική αρχοντιά των ανθρώπων του, αλλά και την ταυτότητα της λησμονημένης γειτονιάς, που τόσο αγαπήσαμε. Με τον λαμπροστόλιστο ναό του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών, από τα αριστουργήματα της βυζαντινής ταυτότητας των Αθηνών, να καταυγάζει τον

βαθύ λυρισμό των πιστών, αλλά και την ακατάλυτη μύχια σχέση τους, με το ευγενές πολιτισμικό ήθος των Ελλήνων, την Ορθοδοξία. Αλλά συνάμα να αναδύει σημαιοστολισμένος με τους πορφυρούς σταυραετούς, την πολιτισμική μεγαλουργία και την ηθική υπεροχή του βυζαντίου, στην αχανή λεωφόρο του χρόνου. Σύσσωμος ο φιλόχριστος λαός έτσι του 5-ου Διαμερίσματος των Αθηνών έτσι, αλλά και από άλλες παρακείμενες συνοικίες, συνέρρευσε δυναμικά για να τιμήσει την σεπτή μνήμη των κορυφαίων μαρτύρων της χριστιανοσύνης, Σοφία, Αγάπης, Πίστης και Ελπίδας, αλλά και να αρδεύσει ηθικές δυνάμεις, από την ιερή μνήμη τους, για να προχωρήσει με επιτυχία στα σταυροδρόμια της ζωής.

Κατά την ορθόδοξη παράδοση, η Αγία Σοφία και οι θεοσκεπάστες κόρες της Ελπίδα, Αγάπη και Πίστη, παρέδωσαν το πνεύμα κατόπιν δεινών βασανιστηρίων – οι κόρες- την περίοδο του αυτοκράτορα Αδριανού (117-138 μ.Χ.). Και έλαβαν τα όνομά τους, από το έξοχο χωρίο της Καινής Διαθήκης (Α΄Κορινθίους, 13:13) : «νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα• μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη». Η Αγία Σοφία έμεινε ενωρίς χήρα και μέσα σε έναν λιτό και εμπνευσμένο από το ιδεώδες του χριστιανισμού βίο, με τις τρεις κόρες της Πίστη, Αγάπη και Ελπίδα, πήγαν στην Ρώμη, για να ζήσουν. Η απαρασέλευτη πίστη μου όμως στον Χριστό και η έντονη δραστηριότητά τους να διακονήσουν τον λόγο του Θεού, έγινε ιδιαίτερα αισθητή και μισητή ! Ο Αδριανός διέταξε σύντομα να τις συλλάβουν. Αρχικά συνέλαβαν την Αγία Σοφία και εν συνεχεία άρχισαν να ανακρίνουν τις

ευλαβείς κόρες της, με σκοπό να τους κάμψουν το χριστιανικό τους φρόνημα. Πρώτη εκλήθη σε απολογία στον Αδριανό, η δωδεκάχρονη Πίστη, που απέκρουσε σθεναρά τις δελεαστικές προτάσεις του αυτοκράτορα, να αποποιηθεί την ορθοδοξία και να ζήσει με την αρωγή του μια άνετη και ευτυχισμένη ζωή. Η θεοσεβής απάντησή της στον αυτοκράτορα, αντλημένη από την Αγία Γραφή : «ζώ εμπνεόμενη από την πίστη μου στον Χριστό, που με αγάπησε και έδωσε τον εαυτόν του, για την σωτηρία μου («έν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἑμοῦ» (Γαλ. 2: 20). Και αφότου προηγήθηκαν οικτρά βασανιστήρια για το σθένος της, η μαρτυρική Πίστη αποκεφαλίστηκε. Στο ίδιο ευγενές μήκος κύματος της ορθοδοξίας και η απάντηση στον Αδριανό και της δεκάχρονης Ελπίδας, που ακολουθούσε σε μαχητικότητα και ηθική δύναμη την αδελφή της Πίστη. Από την Αγία Γραφή, θα απαντήσει στον αυτοκράτορα, στο ερώτημά του αν αξίζει να θυσιασθεί με τέτοια βασανιστήρια « Ναι διότι έχουμε στηρίξει τις ελπίδες μας στον ζωντανό Θεό, που είναι σωτήρ όλων των ανθρώπων και ιδιαίτερα των πιστών» («ἡλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν» (Α΄ Τιμοθ. 4:10). Και ο μαρτυρικός κύκλος των ευλαβών θυγατέρων της Αγίας Σοφίας, θα κλείσει με την απολογία της εννιάχρονης Αγάπης, που θαρραλέα απήντησε τον Αδριανό, ότι όλη της η ζωή, είναι προσανατολισμένη «Στην αγάπη του Θεού και την υπομονή του Χριστού» («εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Θεσσαλ. 3: 5). Για να υποστεί και η εννιάχρονη παιδούλα του Θεού, τον μαρτυρικό αποκεφαλισμό της. Όμως τον μαρτυρικό θάνατο των αχράντων θυγατέρων της, λίγο αργότερα θα ακολουθούσε και η ευλαβής μητέρα Αγία Σοφία. Αφού έθαψε με τις προσήκουσες τιμές τις κόρες της, παρέμεινε καρτερικά για τρεις μέρες στους τάφους τους και παρακαλούσε θερμά τον Θεό, να την πάρει κοντά στα παιδιά της και στην βασιλεία του. Η προσευχή της εισακούσθηκε αι η Αγία Σοφία, παρέδωσε το ιερό της πνεύμα, δίπλα στα μνήματα των παιδιών της !

Στον περικαλλή ναό έτσι του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών, μαζικά συνέρρευσε ο ευσεβής λαός των Αθηνών, για να προσευχηθεί στην Αγία Σοφία και να φωτοδοτήσει τον δρόμο του. Της πανηγυρικής λειτουργίας χοροστάτησε ο ευλαβής προϊστάμενος του ναού πατέρας Θεμιστοκλής Χριστοδούλου, συνεπικουρούμενος από τους άλλους ευσεβείς ιερείς του ναού. Με το πέρας της πανηγυρικής λειτουργίας, ο Πατέρας Θεμιστοκλής Χριστοδούλου, ευχήθηκε στους παριστάμενους, χρόνια πολλά και οι πάνσεπτες μορφές των Αγίων μας, να κατευοδώνουν την ζωή τους και να την σκέπουν, με υγεία και ηθική ευημερία, σε έναν δρόμο ζωής προσανατολισμένο στις άφθαρτες αρετές της ορθοδοξίας.

Χρόνια Πολλά φίλες και φίλοι και οι Αγίες μας Σοφία, Αγάπη, Πίστη και Ελπίδα, να λαμπρύνουν την ζωή σας και να σας χαρίζουν κάθε ηθικό καλό !

Παραθέτουμε το Απολυτίκιο των Αγίων μας :

Σοφία έκθρέψασα, κατὰ τὴν κλῆσιν σεμνή, τὰς τρεῖς θυγατέρας σου, ταύτας προσάγεις Χριστῷ, ἀθλήσεως σκάμασιν ὅθεν τῆς ἄνω δόξης, σὺν αὐταῖς κοινωνοῦσα, πρέσβευε τῷ Σωτήρι, καλλιμάρτυς Σοφία, δοῦναι τοῖς σὲ τιμῶσι, χάριν καὶ ἔλεος.